

Gem dine gode yngel- og jomfrutavler

Sådan lyder overskriften på en vel-skrevet artikel i Tfb nr. 11, 1980 med kildeangivelse o.m.m., skrevet af B. Swienty. Der mangler dog en vigtig kilde, nemlig: "Søren udi mosen" og alle hans gode erfaringer.

Jeg blev chokeret, og jeg havde forventet, at vores daværende leder af sygdomsbekæmpelsesarbejdet Henrik Hansen havde reageret med f.eks. en artikel og en advarsel om, hvor farligt det kan være at bruge denne fremgangsmåde, men det gjorde han ikke, så han vidste vel ikke bedre.

Da Dr. phil. Ole Hammers var leder af Statens Biavlsforsøg, lærte vi alt om ikke at anvende gamle yngeltavler, fordi de kan fremme smittefaren for alle slags sygdomme hos bier. Det har vi flere eksempler på, også i dette tilfælde :

I 1973, da vi kørte et dronningeforsøg, viste det sig, at når forholdene var til det, gav de bifamilier, der fik lov at udbygge mange kunsttavler også de største udbytter. Det førte til, at vi gik ind for hygiejnisk biavl og ikke som det forfatteren mener, jeg citerer: *"Det er måske mere vore æstetiske sanser påvirket af vaskapulverreklamen som, har frembragt denne indstilling."* Citat slut. Sikke dog noget sludder. Forfatteren slutter med at sige, jeg citerer igen: *"Men selvfølgelig er også jeg påvirket af moden, og mine æstetiske sanser siger mig, at alt for mørke tavler eller ikke pænt udbyggede tavler skal omsmeltes, og selvfølgelig skal bierne også have lov at bygge. 10 tavler er det mindste foren familie."* Citat slut. Hvorfor så al den postyr?

Men nu tilbage til anvendelsen af de lysebrune yngel og pollentavler. En

biavler her på egnen følte sig fristet af den i artiklens beskrevne fremgangs måde. Så vidt så godt. Året efter, i maj måned, blev jeg ringet op af biavleren, (jeg var på det tidspunkt bisygdomsinspektør), der fortalte mig, at han havde læst artiklen og havde tilsat alle de lysebrune tavler yngel- og pollentavler, og nu var alle, (ca. 30 bifamilier smittet med ondartet bipest).

Jeg ringede straks til Henrik Hansen for at fortælle om det skete og fik det svar: *"Nå for fa'en"*. Og det var så den recept. Men vi blev da enige om straks at gå i gang med bekæmpelsesarbejdet, og da det var en erfaren biavler og tidligere tilsynsmand, fik vi styr på tingene. Vi satte bierne om efter Mac Evoj metoden, flamberede, brændte, skrubbete og efter 4 dage omsatte igen. Efter 8 uger blev alle familier, som de skulle, kontrolleret, og alt var i skønneste orden. Det aller skønneste var, at ved sæsonens slutning var alle kunsttavler udbygget, fuldt forsejlet og fyldt med honning, og udbyttet lå fuldt på højde med omegnens bigårde.

Et andet tilfælde. En biavler, også her fra egnen, bad mig om at se på hans bier. Det var i en meget varm sommerperiode, trækket var enormt, og da biavlerens materiale var sluppet op, måtte han på loftet for at finde nogle hengemte halvmagasiner, hvor der også havde været lidt yngel og pollen i, og som han tilsatte til sine bier. Resultatet viste sig senere. Tusindvis af døde bier lå foran staderne med fremstrakt tunge. Det har ofte vist sig, at når sommeren er kommet i en for bierne gunstig periode, hvor nektaren har flydt, har man ofte måttet hive det gamle hengemte materiale

frem, hvorefter biernes sygdomme fik gode kår.

Nej, lad være med de kunster. Det ender altid galt. Hvis vi vil have sunde bier, skal bierne have mulighed for at bygge. Det befordrer biernes sundhed. Hygiejnisk biavl, det er nøgleordet. Og det må vi gøre noget ved.

Men først og fremmest skal vi have styr på vores bisygdomsbekæmpelse.

Vi har brug for en god leder, hvilket vi allerede har og dernæst en god administrator, der kan fordele arbejdet, hvor det er tiltrængt. Dernæst en effektiv kontrol med de angrebne bigårde igen og igen. Reducering af biavlsskyndige, som vi har

alt for mange af, men stadigvæk bibeholde en god undervisning i biernes sygdomme og hygiejnisk driftsform, der bør komme alle til gode. At man har deltaget i et sådant kursus bør ikke føre til, at man automatisk blive udnævnt til kyndig biavler. Det må komme an på en prøve, synes jeg.

Men bisygdomsbekæmpelsen koster penge, og hvor får vi dem fra. Får vi nogen, må vi gøre alt for at bruge dem på en rigtig og forsvarlig måde.

A.E. Paulsen
Haderslev.